

בש"פ 4092/21 - מוחמד בן שעלאן יאסין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4092/21

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: מוחמד בן שעלאן יאסין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) במ"ת 39243-03-21 מיום 20.5.2021

בשם העורר: עו"ד לידאוויסאם

בשם המשיבה: עו"ד יוסף קנפו

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) במ"ת 39243-02-21 מיום 20.5.2021 במסגרתה נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. ביום 18.2.2021 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של ידוי אבן לעבר כלי תחבורה והפרת הוראה חוקית. לפי עובדות כתב האישום, ביום 7.1.2021 העורר, יחד עם אדם נוסף, יידו בעוצמה אבנים לעבר אוטובוס, מכיוון שנהג האוטובוס סירב להעלותם בתחנה אשר מיועדת להורדת נוסעים בלבד. כמו כן, באותו יום, בסמוך לאירוע המתואר, לאחר שעוכב העורר לצורך חקירה משטרתית אשר בסופה שוחרר בתנאים מגבילים למעצר בית מלא למשך חמישה ימים, הפר העורר את מעצרו, כאשר נסע לעיר ערד ושהה שם עד שהסגיר את עצמו למשטרה ביום 13.2.2021.

עמוד 1

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ועל מנת להרחיב את מסד הנתונים הורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר בעניינו. בתסקיר צוין כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות דומה מצד העורר בעתיד וזאת לצד סיכון מוגבר לאי עמידה בתנאים מגבילים לאורך זמן. באשר למערך הפיקוח שהוצע על ידי העורר, שירות המבחן העריך כי הוא יתקשה להציב לעורר גבולות ברורים בעת הצורך. לאור האמור לא הומלץ על שחרור העורר לחלופת מעצר או על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. תסקיר נוסף אשר בחן מערך פיקוח חלופי שהציג העורר, לא בא אף הוא בהמלצה על שחרור העורר לחלופת מעצר או על מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

3. בהתאם לכך, ביום 8.4.2021 הורה בית המשפט על מעצר העורר עד לתום ההליכים נגדו. צוין כי יידוי האבנים המיוחס לו הוא מעשה היוצר סיכון ממשי וכי ניתן להצביע על מספר נסיבות מחמירות בעניינו: מדובר בכלי תחבורה ציבורי גדול שבו היו נוסעים מלבד הנהג; ריבוי האבנים שנזרקו; והנזק שנגרם לרכב ולמתלונן. באשר להפרת ההוראה החוקית, נקבע כי המעשה שומט את היכולת לתת אמון בעורר. הסיכון לאי עמידה בתנאים והקושי לתת אמון בעורר נשקפים גם מממצאי תסקירי שירות המבחן. לאור האמור ובשים לב לקווי אישיותו של העורר, לא מצא בית המשפט טעם לבחינת החלופות שהציע העורר הנמצאות ביישוב בו שהה וטווה קשרים חברתיים שוליים וגם לא חלופות מרוחקות יותר מבחינה גיאוגרפית.

4. ביום 13.5.2021 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטה בה התבקש בית המשפט לבחון חלופות מעצר נוספות וביום 20.5.2021 נדחתה הבקשה. נקבע כי בבסיס ההחלטה המקורית עמד היעדר היכולת לתת אמון בעורר, הן לאור מעשיו והן לאור קווי אישיותו, וכי הצעת חלופה במיקום גיאוגרפי נוסף אינה משנה לעניין זה. עוד צוין כי לאחר שנבחנו מספר חלופות והוגשו שני תסקירי מעצר אין מקום בנסיבות העניין כי כל חלופה מוצעת תיחשב שינוי נסיבות רלוונטי המצדיק עיון חוזר בהחלטה.

5. מכאן לערר שלפני במסגרתו נטען כי למרות שהעורר הסכים בשעתו לתשתית ראייתית לכאורית מספקת, בשלב זה נשמטת הקרקע מתחת לאישום בדבר הפרת הוראה חוקית, בשל פגם שנפל בכתב הערובה בו פורטו תנאי שחרורו, שכן חתימת העורר על כתב הערובה לא התבצעה בפני קצין משטרה כמתחייב בדין. לטענת בא-כוח העורר מדובר בפגם מהותי אשר גרם לו לעוול. בנוסף נטען כי העורר הוא אדם נורמטיבי חסר כל עבר פלילי ואף בהנחה שקיימת נגדו עילת מעצר, ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופה אשר פגיעתה בחירותו נמוכה יותר. מה גם, ששגה בית המשפט בכך שפסל את חלופות המעצרים מבלי לבחון באופן בלתי אמצעי.

6. מנגד, טענה המשיבה כי בקשותיו השונות של העורר הן למעשה ניסיון לחזור בו מהסכמתו לקיומן של ראיות לכאורה ואין מקום לברר טענות אלו במסגרת ערר זה. בכל מקרה, לגופה של הטענה לפגם שנפל בכתב הערבות, נטען כי כתב הערבות נערך על ידי קצין משטרה וכי העורר חתם עליו שהוא מבין את התנאים המוטלים עליו. כמו כן צוין כי ממועד התרחשות האירועים המפורטים בכתב האישום נעלם העורר לכחודש ימים בהם הוצאו נגדו מספר צווי מעצר. לטענתה, לאור ממצאי התסקירים, חומרת המעשים והסיכון שהעורר לא יעמוד בתנאים ומגבלות אשר יוטלו עליו לאורך זמן אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי.

7. לאחר עיון בכתב הערר על נספחיו ושמיעת טענות הצדדים בדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

העורר הודה בקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר בעניינו ולא ביקש לחזור בו מהודאתו. בהמשך לכך, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקירי מעצר בעניינו ושקל את הממצאים הנשקפים מהם, את המלצת שירות המבחן, את נסיבות ביצוע העבירות ואת העובדה שמיוחסת לעורר עבירה של הפרת הוראה חוקית בעקבות הפרה של תנאי מעצר. לאחר בחינת השיקולים הרלוונטיים קבע כי אין מקום לסטות מהמלצת שירות המבחן וכי בנסיבות העניין יש להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בנימוקים אלו לא מצאתי כל דופי. בצדק גם קבע בית המשפט בהחלטתו מיום 20.5.2021 כי העורר לא הצביע על שינוי נסיבות המצדיק עיון חוזר בהחלטה על מעצרו. משכך, לא מצאתי כל עילה להתערב בהחלטות האמורות.

8. למעלה מן הצורך אציין כי אין לקבל את טענות העורר על אודות "הפגם המהותי" אשר נפל לטעמו בכתב הערובה. לצד הסמכות המסורה לבית המשפט לשחרר בערובה חשוד שטרם הוגשגדוכתבאישום, נאשם אונדיון שערעורתליוועומדעלפסקדינו (סעיפים 44, 13(ב), 21(ב)(1), 48 לחוק המעצרים; בש"פ 3056/06 חנוכיב נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (16.4.2006); בש"פ 1332/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (3.5.2021)), סמכות דומה נתונה בידי הקצין הממונה (סעיף 42 לחוק המעצרים; בש"פ 2066/13 ישראל נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.4.2013)). הפעלתה של סמכות זו אכן תלויה בהחלטתו של הקצין הממונה ואינה מסורה לכל גורם משטרי. יחד עם זאת, בניגוד לטענת העורר, החתימה על כתב הערובה אינה צריכה להתבצע בפני הקצין הממונה ויכולה להתרחש בפני כל שוטר או סוהר שהוסמך לכך (סעיף 49 לחוק המעצרים; והשוו: סעיף 11(7)(א) לפקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי 14.01.34 "עיכוב, מעצר ושחרור" (8.10.2013)). כך במקרה זה.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י' בתמוז התשפ"א (20.6.2021).

ש ו פ ט